

Vergaderjaar 2007–2008

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 121

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2007

Hierbij bied ik u aan het rapport over het onderzoek naar de aard en omvang van de verkrijgbaarheid van verboden slag-, steek- en stootwapens in Nederland.¹ In opdracht van het WODC van het ministerie van Justitie is dit onderzoek in de periode november 2006 tot en met juni 2007 uitgevoerd door medewerkers van de Holland Integrity Group.

De afgelopen maanden is er een aantal opeenvolgende steekincidenten geweest, onder andere op scholen in Rotterdam en Amsterdam. Bij deze gevallen waren jongeren betrokken die de beschikking hadden over legale – dan wel illegale vlindermessen.

Het bijgaande onderzoek laat zien dat onder de Wet wapens en munitie (Wwm) toegestane slag-, steek- en stootwapens (waaronder bepaalde stiletto's, vlindermessen en valmessen) veelvuldig worden aangeboden via het legale verkoopcircuit. Het onderzoek laat tevens zien dat illegale messen slechts zeer beperkt via de reguliere verkoopkanalen (fysieke winkels in Nederland en Nederlandse aanbieder op internet) worden aangeboden. De bevestiging of weerlegging van de algemene opvatting dat illegale slag-, steek- en stootwapens in Nederland eenvoudig te verkrijgen zijn, was de algemene probleemstelling van bijgaand onderzoek. De positieve conclusie over illegale wapens neemt niet weg dat er een groot aanbod is van toegestane steekwapens, vooral in dumpzakken, en dat zich hiermee ook regelmatig steekpartijen voordoen.

De veelvuldig aangeboden legale messen zijn voor meerderjarige personen vrijelijk te koop. Dit geldt niet voor minderjarigen. De praktijk wijst echter uit dat ook minderjarigen aan deze wapens kunnen komen. Daarnaast is de Wwm niet geheel helder op het punt van stiletto's, vlindermessen en valmessen. Sommige van deze wapens zijn per definitie verboden en andere zijn pas verboden als gelet op de aard of omstandigheid waaronder zij worden aangetroffen redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de wapens voor geen ander doel zijn bestemd dan om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen. Dit zorgt in de praktijk voor een handhavingsprobleem.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Gelet op bovenstaande en het feit dat minderjarigen nog steeds toegang hebben tot deze wapens evenals het feit dat minderjarigen meerdere malen betrokken zijn geweest bij ernstige steekincidenten met dergelijke wapens overweeg ik om alle stiletto's, vlindermessen en valmessen te verbieden. Door de maatvoering voor stiletto's, vlindermessen en valmessen uit het wettelijke kader te halen, zal het bezit (voorhanden hebben), het dragen en het verhandelen van deze messen als algemeen verbod worden gepositioneerd. Mijn definitieve standpunt terzake en eventuele andere maatregelen die kunnen bijdragen aan de beheersing van het probleem zal ik u spoedig, zo mogelijk eind maart 2008, doen toekomen.

Naast bovenstaande informeer ik u hierbij over de landelijke wapeninleveractie. Zoals bekend heeft het toenmalige lid van uw Kamer Eerdmans hiertoe een motie (TK 2004–2005, 29 800 VI, nr. 44) ingediend die door uw Kamer is aanvaard. Vanwege de door uw Kamer aangenomen motie-Eerdmans zijn onder mijn ambtsvoorganger, die overigens reserves bij zo'n actie had en deze bij brief van 8 juni 2005 (TK 2004–2005, 28 684, nr. 55) aan uw Kamer heeft laten weten, voorbereidingen voor een inleveractie gestart. Mijn ambtsvoorganger stond daarbij een doelgroepgerichte inleveractie voor ogen. Hiertoe is dit jaar eerst een *pilot* op de inleveractie georganiseerd. Voor deze gefaseerde aanpak heb ik mede gekozen omdat ook ik voorshands reserves had bij een landelijke actie. Belangrijke overwegingen daarbij zijn dat het overheidsoptreden terzake geloofwaardig moet zijn en dat in 2000 nog «een allerlaatste» kans is gegeven in beginsel zonder strafoplegging verboden wapens in te leveren. Daarnaast is de verwachting dat een herhaalactie niet veel wapens zal opleveren. Inmiddels is de *pilot* uitgevoerd. Daarbij bleek dat een inleveractie op grotere schaal blijkbaar niet aansloot bij behoeften en prioriteiten in gemeenten, zodat een aantal gemeenten voortijdig afhaakten. Ook heb ik gesproken met verschillende relevante partners, onder andere uit de onderwijssector en uit de horeca en uit gemeenten. Daarbij bleek dat zowel bij onderwijsinstellingen als bij horeca-ondernemers huiver bestond om als inleverpunt mee te werken bij een inleveractie op grote schaal, of zelfs landelijk. Daarbij speelt een rol dat deze instellingen en ondernemingen het zijn van inleverpunt ervaren als een objectieve vergroting van onveiligheid, omdat juist mensen met wapens worden «aangetrokken». Ook speelt de vrees voor imagoschade een rol. Ten derde zijn er enkele zogenoemde focusgroeponderzoeken gedaan onder de groepen van personen van wie verwacht wordt dat zij wapens zouden moeten inleveren. Deze groepen blijken niet open te staan voor een landelijke inleveractie. Een meerderheid geeft aan het wapen niet in te leveren.

Op grond van deze overwegingen zal ik geen eenmalige, landelijke wapeninleveractie organiseren. In plaats daarvan probeer ik in overleg met relevante partners te komen tot het organiseren van lokale acties en bewustwordingscampagnes. Vanuit het centrale niveau kan daar met het doorgeven van «*good practices*» en checklists aan horeca en scholen de nodige steun aan worden gegeven. De bij de opzet van de landelijke wapeninleveractie voorziene bewustwordingscampagne gaat overigens wel door. Het startsein voor de campagne «ik draag geen wapen» is op 19 november jl. gegeven. Over de uitwerking hiervan zal ik u eveneens over enkele maanden verder informeren.

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin